Journal of Education Rajabhat Maha Sarakham University
Vol. 21 No. 3 (2024) Article ID: e276010

บทความวิจัย / Research Article

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด

Development of Learning Achievement in Thai Literature of Grade 10th Students Using The Think-Pair-Share Learning Activities

ARTCLEINFO
Article history
Received 20 July 2024
Revised 18 October 2024
Accepted 28 October 2024

พิยดา พูนเฉลียว[1], ดรุณนภา นาชัยฤทธิ์[2] และ สมาน เอกพิมพ์[3]
Piyada Poonchaliew[1], Darunnapa Nachairit[2] and Samarn Ekkapim[3]

ABSTRACT

This research purposes were to (1) develop the learning activities by using the Think-Pair-Share learning technique with a require efficiency criterion of 75/75, (2) compare the students'learning achievement before and after learning with the TPS learning technique, and (3) study the students' satisfaction toward the learning technique. The sample of the research consisted of grade 10 students, Kosumwittayasan School, second semester, academic year of 2023. The sample used the cluster random sampling. The research tools were 12 lessons plans, 30 items, a four multiple choices achievement test, and a five rating scale satisfaction questionnaire. The statistics used percentage, analyzing data were mean, standard deviation, and t-test (Dependent-sample).

The research findings revealed that (1) The developed Thai literary learning activities using the Think-Pair-Share learning technique had an efficiency of 89.23/86.24, this was higher than the research criteria, (2) The students' learning achievement after participating in the activities was significantly higher than before with statistical significance at .05 level, and (3) the overall satisfaction of the students toward the learning technique was at the highest level.

Keywords: Thai Literature Achievement, Think-Pair-Share Technique

[1] หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
M.Ed. (Curriculum and Instruction), Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.
[2-3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
Assistant Professor, Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.
Corresponding author; e-Mail address: panipak1166@gmail.com[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังการจักิจกรรมการเรียนรู้ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบถามความพึงพอใจของนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Dependent-sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.23/86.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.80, S.D.=0.46)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย, เทคนิคเพื่อนคู่คิด

บทนำ

วรรณคดีเป็นสิ่งสร้างสรรค์อันล้ำค่าของมนุษย์ มนุษย์สร้างและสื่อสารเรื่องราวของชีวิต วัฒนธรรมและอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องหรือสะท้อนความเป็นมนุษย์ด้วยกลวิธีการใช้ถ้อยคำสำนวน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติ ที่บอกเล่าความรู้เกี่ยวกับคนรุ่นก่อน ที่ผู้อ่านสามารถสืบสาวหรือเชื่อมโยงอดีตหรือรากเหง้าของตนเองได้ (จิตต์นิภา ศรีไสย์, ประนอม วิบูลย์พันธุ์ และอินทร์วุธ เกษตระชนม์, 2560) ได้กล่าวว่า ภาษานอกจากจะทำให้คนในสังคมปัจจุบันมีความเข้าใจดีต่อกันแล้ว ยังเป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดและรวบรวมหลักฐานทางภูมิปัญญา ความรู้สึกนึกคิดของบรรพบุรุษในรูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อเป็นมรดกตกทอดถึงรุ่นลูกรุ่หลาน การอ่านและการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมแต่ละสมัยจะทำให้ชนรุ่นหลังรับรู้และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้แต่ง ชีวิตความเป็นอยู่ เหตุการณ์ ลักษณะสังคม และวัฒนธรรมสมัยนั้น ๆ เพราะสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อวรรณคดีมาก ประการแรกคือผู้สร้างวรรณคดีเป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ประการที่สองผู้อ่านก็เป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคมจึงใกล้ชิดราวกับจะแยกออกจากกันไม่ได้ วรรณคดีจึงเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบทอดให้กับคนรุ่นหลังได้เรียนรู้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ จงชัย เจนหัตถการกิจ (2560) กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณค่าด้านอารมณ์คือ ผู้ฟัง ผู้อ่านหรือผู้ชมวรรณคดีได้เกิดความเพลิดเพลินเจริญใจมีอารมณ์ร่วมไปกับวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ 2) คุณค่าด้านคุณธรรม คือ ผู้อ่าน ผู้ฟังหรือผู้ชมวรรณคดีได้เกิดความซาบซึ้งในคติธรรม คุณธรรม ข้อคิดที่ผู้ประพันธ์ได้สอดแทรกไว้และเกิดความสุขใจหรือสามารถยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น 3) คุณค่าด้านความรู้คือ วรรณคดีย่อมสะท้อนภาพศิลปวัฒนธรรมทางด้านภาษา สังคม ค่านิยม ประเพณีผู้รับสารจึงสามารถศึกษาเรื่องราวนี้ได้จากวรรณคดี ดังนั้น การจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญและยังคงปรากฏในการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน โดยต้องพัฒนานักเรียนให้สามารถวิเคราะห์วิจารณ์หรือประเมินค่าวรรณคดีในแง่มุมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในความงามทางภาษาและลีลาที่ใช้ในการประพันธ์ เกิดความเข้าใจชีวิต ตระหนักในคุณค่าและประโยชน์ของวรรณคดีไทยตลอดจนวัฒนธรรม วิถีชีวิต และประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในวรรณคดี ดังนั้น การศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วโลกกำหนดให้มีการเรียนการสอนวรรณกรรมในหลักสูตร เพราะเมื่อนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับวรรณกรรม และเรียนรู้วรรณกรรมด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ย่อมจะทำให้นักเรียนได้เข้าใจความเป็นไปในชีวิตผ่านภาพจำลองที่ผู้แต่งวรรณกรรมสร้างขึ้น และสามารถแสดงออกต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยออกเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเน้นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้นักเรียนสามารถมีการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จากการศึกษาข้างต้น พบว่าวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นสาระที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา โดยระบุไว้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม หลักสูตรได้กำหนดมาตรฐาน ท 5.1 ว่าที่นักเรียนจะต้องเข้าใจและแสดงความเห็น สามารถวิจารณ์ วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ในชีวิตจริง ซึ่งจากมาตรฐานดังกล่าว สอดคล้องกับคุณภาพของนักเรียนเมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลายไว้ว่า วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ แม้ว่าการศึกษาวรรณคดีจะมีความสำคัญ แต่มีข้อมูลพบว่า นักเรียนกลับมองไม่เห็นคุณค่าและไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดี เน้นการท่องจำ ส่งผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์คุณค่า และสามารถนำข้อคิดจากวรรณคดีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

จากการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ พบว่า ผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ ประจำปีการศึกษา 2562-2564 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม พบว่าคะแนนผลการทดสอบระดับโรงเรียน เป็นดังนี้ ปี พ.ศ. 2562 คะแนนเฉลี่ย 44.52 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.62 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562) ปี พ.ศ. 2563 คะแนนเฉลี่ย 39.65 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.90 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563) ปี พ.ศ. 2564 คะแนนเฉลี่ย 41.36 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.51 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564) เมื่อนำผลคะแนนระดับประเทศมาเทียบเคียง พบว่า คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ ปีการศึกษา 2562 ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกปีการศึกษา ดังนั้นโรงเรียนควรเร่งพัฒนา จึงจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งจากสำรวจสภาพปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีไทยของนักเรียน และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย (คำผัส สารมาคม และนวพร แกล้วกล้า, สัมภาษณ์ 20 กรกฎาคม 2566) มีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกันว่าสาเหตุหลักของปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีไทยนั้น มีปัญหาอยู่ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านวิธีสอน เนื่องจากวรรณคดีนั้นเป็นเรื่องที่ยากอยู่แล้ว วิธีการจึงสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีที่ดีขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาจะเน้นการสอนแบบบรรยาย ครูมักจะเป็นผู้นำความคิดของนักเรียนไม่ให้นักเรียนได้ใช้โอกาสในการใช้ความคิดมากพอ เน้นการถอดคำประพันธ์ เน้นการท่องจำคำศัพท์มากกว่าการพัฒนาการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ความรู้จากวรรณคดีไทย 2) ปัญหาด้านครูผู้สอน คือครูไม่เข้าใจเนื้อหาในวรรณคดีอย่างถ่องแท้ ขาดทักษะในการสอนการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมให้นักเรียนสนใจในการเรียนวรรณคดีไทย ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมาในด้านที่ 3) ปัญหาด้านนักเรียน คือ นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนวรรณคดีไทยนั้นน่าเบื่อหน่าย ยากเกินกว่าที่จะเข้าใจได้ ไม่ตื่นเต้นเร้าใจ นักเรียนจึงไม่ให้ความสนใจต่อการเรียนและไม่เห็นคุณค่าของการเรียนวรรณคดีไทย จึงส่งผลให้การเรียนการสอนวรรณคดีไทยมีผลสัมฤทธิ์ผิดไปจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างเสริมและสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยได้อย่างเหมาะสม คือ การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) นั่นคือเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด Think-Pair-Share เทคนิคนี้ค้นพบโดย Lyman (1981) แบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่ ๆ ขั้นตอน Think เป็นขั้นตอนที่ให้เวลานักเรียนคิดและใช้ความรู้ประสบการณ์ที่ตนมีคิดหาคำตอบหลังจากที่ได้ฟังคำถามจากครูและเปิดโอกาสให้แต่ละคนจัดระเบียบรวบรวมความคิดของตน ส่วนขั้นตอน Pair ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนข้าง ๆ และขั้นตอน Share

นักเรียนจะสะท้อนความคิดเห็นของตนให้คู่ทราบ จะกระตุ้นให้นักเรียนเปรียบเทียบความคิดของตนกับคู่ ฝึกทักษะปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนักเรียนเคารพต่อความคิดเห็นของเพื่อน ซึ่งจัดว่าเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ได้รับการยอมรับมากอีกรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งวิธีนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสได้พูดแสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ ดังที่ นันทญ์ณภัค พรมมา (2563) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้นั้นมีแนวทาง คือ ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดีให้ถ่องแท้ก่อน จึงสามารถถ่ายทอดวรรณคดีให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน รวมไปถึงต้องมีเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกอยากที่จะเรียนรู้วรรณคดี ครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกท่องบทประพันธ์ตามความสนใจและชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและความไพเราะไปถึงความงามในด้านวรรณศิลป์ จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมรูปแบบนี้เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นระบบขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนสามารถฝึกคิดวิเคราะห์การตอบคำถามในประเด็นต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกประสบการณ์ในการพูด อีกทั้งยังได้ร่วมฝึกฝนและแบ่งปันความรู้และทักษะกับเพื่อนในห้องเรียน เป็นการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ส่งผลให้การถ่ายทอดและการสื่อสารระหว่างเพื่อนด้วยกันมีความเข้าใจและเข้าถึงกันอย่างง่ายขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนและเกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมา

จากเหตุผลและหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดยการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์ได้ รู้เข้าใจภูมิปัญญาทางภาษา สามารถนำความรู้และข้อคิดที่ได้รับจากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกฝนการวิเคราะห์วิจารณ์ สังเคราะห์ด้วยความเป็นเหตุเป็นผล แสดงให้เห็นว่าควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิดทางการเรียนวรรณคดีไทย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำนวน 384 คน จำนวน 9 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

กรอบแนวคิด

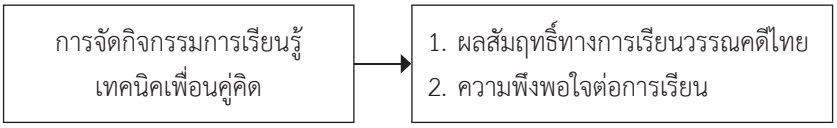

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.52-4.63

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ พบว่ามีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.55-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (B) ระหว่าง 0.20-0.43 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) เท่ากับ 0.77

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนในแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจนครบทั้ง 12 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมการเรียนประเมินผลงานและทดสอบย่อยระหว่างเรียน

3. ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยซึ่งเป็นชุดเดียวกับก่อนการจัดการเรียนรู้แต่สลับข้อคำถามและสลับตัวเลือกแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. ตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ

5. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 10 ข้อ นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยการคำนวณอัตราส่วนระหว่างค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนกับค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (E1/E2) กำหนดเกณฑ์ 75/75

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน หลังเรียนกับก่อนเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ด้วยการใช้สถิติทดสอบสมมุติฐาน t-test (Dependent Samples)

3. หาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.23/86.24 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	39	2730	2436	62.46	1.17	89.23
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	39	1170	1009	25.87	2.85	86.24
ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 89.23/86.24						

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) มีค่าเท่ากับ 89.23/86.24 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ที่มีประสิทธิภาพเทคนิคเพื่อนคู่คิด มีประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2) สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การหาค่าเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน หลังเรียนกับก่อนเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	*t*	*p*-value
ก่อนเรียน	39	30	13.72	3.26	17.93*	0.00
หลังเรียน	39	30	25.87	2.85		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียน ($\bar{X}$=13.72, S.D.=3.26) และหลังเรียน ($\bar{X}$=25.87, S.D.=2.85) ซึ่งแตกต่างกัน โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.82, S.D.=0.42) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดช่วยให้ฉันได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกฝนกระบวนการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องมงคลสูตรคำฉันท์มากขึ้น	4.74	0.49	มากที่สุด
2. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีการแบ่งเวลาในส่วนของการบรรยายและการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างความเหมาะสม	4.62	0.70	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดทำให้ฉันมีสนใจใฝ่เรียนรู้วรรณคดีเรื่องมงคลสูตรคำฉันท์และมีคะแนนผลการทดสอบหลังสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน	4.79	0.52	มากที่สุด
4. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดช่วยทำให้ฉันมีความกระตือรือร้นในการเรียนวรรณคดีเรื่องมงคลสูตรคำฉันท์มากขึ้น	4.67	0.61	มากที่สุด
5. ฉันรู้สึกมีความสุขใจที่ได้มีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้วรรณคดีด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	4.69	0.65	มากที่สุด
6. ฉันสามารถนำความรู้เรื่องมงคลสูตรคำฉันท์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.87	0.46	มากที่สุด
7. ฉันประทับใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่องมงคลสูตรคำฉันท์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	4.92	0.27	มากที่สุด
8. ฉันสามารถนำความรู้เรื่องมงคลสูตรคำฉันท์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.95	0.22	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดทำให้ฉันได้ฝึกฝนกระบวนการทำงานกลุ่มและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น	4.97	0.16	มากที่สุด
10. ฉันสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดได้เป็นอย่างดี	4.64	0.62	มากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	4.80	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.82, S.D.=0.42) ซึ่งเรียงสูงสุด 3 ลำดับแรก และลำดับต่ำสุด ดังนี้ ลำดับที่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดทำให้ฉันได้ฝึกฝนกระบวนการทำงานกลุ่มและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ($\bar{X}$=4.97, S.D.=0.16) อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ลำดับที่ 2) ฉันสามารถนำความรู้เรื่องมงคลสูตรคำฉันท์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}$= 4.95, S.D.=0.22) ลำดับที่ 3) ฉันประทับใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่องมงคลสูตรคำฉันท์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ($\bar{X}$= 4.92, S.D.=0.27) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 10) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีการแบ่งเวลาในส่วนของการบรรยายและการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างความเหมาะสม ($\bar{X}$=4.62, S.D.=0.70)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.23/86.24 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำใบงานและคะแนนพฤติกรรมการทำงานจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 12 แผน คิดเป็นร้อยละ 89.23 พบว่านักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบสนใจในการเรียน มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุก ๆ กิจกรรม พฤติกรรมเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนไปในทิศทางที่ดีขึ้น และค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.24 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเมินค่าสังสรรค์ความรู้ทางการเรียนวรรณคดีไทย แสดงว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียน โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิดที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 การจัดกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับ นัฒริยา ปิ่นทอง (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเรื่องวรรณคดีนั้นประกอบด้วยส่วนประกอบหลายประการ ทั้งศิลปะการใช้ภาษา ถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ ตลอดจนสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องราวของคนในยุคก่อน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีให้กับผู้เรียนนั้นยิ่งต้องมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพร คุ้มบุญ (2567) พบว่า การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.53/90.92 สูงกว่าเกณฑ์กำหนด 80/80 ทั้งนี้เกิดจากการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัด หรือคำถามระหว่างเรียน ซึ่งเป็นผลในระหว่างการนำเสนอหรือวัดผลทันทีที่ศึกษาเนื้อหาจบในแต่ละเรื่อง รวมถึงเป็นผลมาจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยใช้นำมาใช้โดยผ่านการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหา ตลอดจนการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่มีคุณค่า ได้คิดหาคำตอบด้วยตนเอง ฝึกทักษะการสื่อสารด้วยเหตุผล ฝึกการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์คำตอบจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ส่งผลให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ลดปัญหาการแย่งตอบหรือไม่ตอบ และยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนหาข้อสรุปร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ อีกทั้งช่วยให้ผู้เรียนจดจ่อและคิดตามในประเด็นที่กำลังเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิดที่ผู้วิจัยได้กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิดออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นเกม ร้องเพลง ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนใหม่ ขั้นที่ 3 ขั้นเพื่อนคู่คิด ครูตั้งประเด็นของปัญหาหรือเสนอสถานการณ์ปัญหาให้นักเรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบของตนเองก่อน เมื่อได้คำตอบของตนเองแล้ว จากนั้นให้นักเรียนนำคำตอบมาอภิปรายร่วมกับคู่ของตน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนาซักถามอภิปรายเนื้อหารวมถึงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุด ขั้นที่ 4 ขั้นทำงานกลุ่ม เมื่อนักเรียนแต่ละคู่ที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและ กันในคู่ของตนเองได้ข้อสรุปแล้ว ให้นำมาอภิปรายร่วมกันกับกลุ่มของตนเองและเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ซักถามอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอีกครั้ง เพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุด แล้วนำคำตอบมาส่งที่ครูขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูได้คำตอบของแต่ละกลุ่ม จากนั้นครูสุ่มกลุ่มออกมานำเสนอหน้า ชั้นเรียนและให้เหตุผลของคำตอบ ถ้ากลุ่มใดที่ไม่ได้ออกมานำเสนอมีเหตุผลของคำตอบที่แตกต่างกันให้กลุ่มนั้นออกมานำเสนอจนได้ข้อสรุปประเด็นของคำถามที่ทุกกลุ่มมีเหตุผลที่ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือเสนอแนะรวมถึงอะไรเพิ่มเติมจนได้ข้อสรุป สอดคล้องกับแนวคิดของ อมรรัตน์ เตยหอม (2563) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดจะช่วยให้เกิดผลที่ดีขึ้นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทญ์ณภัค พรมมา (2563) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.82, S.D.=0.42) เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนวรรณคดีไทยด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อน ได้มีปฏิสัมพันธ์ในระหว่างเรียนส่งผลให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าคิดกล้าทำมากขึ้น และยังส่งผลต่อเนื่องไปถึงจิตใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและมีความสุขในการเรียน และในส่วนของผลความพึงพอใจที่มีลำดับต่ำที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีการแบ่งเวลาในส่วนของการบรรยายและการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างความเหมาะสม อาจเกิดจากเวลาในการเรียนการสอนนั้นค่อยข้างมีไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ซึ่งในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นจะต้องให้เวลาผู้เรียนเป็นส่วนมากในการปฏิบัติงานกลุ่มให้ผู้เรียนแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ จึงทำให้ผู้เรียนนั้นต้องรีบเร่งปฏิบัติกิจกรรมให้รวดเร็วและทันเวลาที่กำหนด จึงทำให้ผู้เรียนอาจเกิดความรู้สึกพึงพอใจในเรื่องนี้น้อยกว่าเรื่องอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธันยพร อุดคำมี (2565) พบว่า ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) ร่วมกับแนวคิดการใช้คำถามในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับการประเมินมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสมร ชูเอม (2561) พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิคเพื่อนคู่คิด ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกประสบการณ์ในการพูด ได้ร่วมฝึกฝนและแบ่งปันความรู้และทักษะกับเพื่อนในห้องเรียน เป็นการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ส่งผลให้การถ่ายทอดและการสื่อสารระหว่างเพื่อนด้วยกันมีความเข้าใจ และเข้าถึงกันอย่างง่ายขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน เป็นพื้นฐานที่ดีต่อการเรียนการสอนในขั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนควรมีบทบาทในสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันแสดงออกทางความคิดและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

2. ครูผู้สอนควรอธิบายขั้นตอน แนวทางการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ครูผู้สอนควรมีการเสริมแรงในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนด้วยเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การให้คะแนน การให้รางวัล การกล่าวชม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนคู่คิดกับเทคนิคหรือวิธีสอนอื่น เช่น การสอนแบบบันได 5 ขั้น (5 STEPs) เทคนิคการทำผังกราฟฟิก เทคนิค SQ4R และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นต้น

2. ควรศึกษาวิจัยตัวแปรอื่นที่เกิดจากการเรียนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด เช่น เจตคติต่อการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ความคงทนในการเรียนรู้ ความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จงชัย เจนหัตถการกิจ. (2560). *เสริมปรีชาญาณวิชาภาษาไทย ม.3* (พิมพ์ครั้งที่ 7). แอคทีฟพริ้นท์.

จิตต์นิภา ศรีไสย์, ประนอม วิบูลย์พันธุ์ และ อินทร์วุธ เกษตระชนม์. (2560). *วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.* พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

ธันยพร อุดคำมี. (2565). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) ร่วมกับแนวคิดการใช้คำถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นัฒริยา ปิ่นทอง. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องมัทนะพาธา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นันทญ์ณภัค พรมมา. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิสมร ชูเอม. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.* สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

สุภาพร คุ้มบุญ. (2567). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 12*(1), 113-124.

อมรรัตน์ เตยหอม. (2563). *ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดทีมีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การคูณ การหาร ของนักเรียนชันประถมศึกษาปีที่ 4* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏไลยอลงกรณ์.

Layman, F. (1981), Think-Pair-Share, Retrieved Aug. 15, 2007, Available at: http://www.wcer.wisc.deu/archive.